

meget søleligt ikke blot i økonomisk, men ogsaa i andre Henseender — skulde indskrænke hver Skole til at virke i en enkelt Retning, naar det har vist sig muligt at samle Kræfter, som samtidig kunne virke i begge Retninger. — Den følgende Bestemmelse i det i Folkethinget vedtagne Forslag, dets § 3, indeholder ligeledes en fuldstændig Forvandling af den Tanke, der laa til Grund for Ministeriets Forslag, idet den nemlig gaar ud paa, at man med Et skal hørskere 4 Klasser af samtlige de høiere Skoler. Det er Ministeriets Overbevisning — og i saa Henseende støttes jeg af alle dem, der have havt med Skoleundervisning at gjøre —, at man derved vilde bringe den hele Undervisning ind i en overmaade forfærdig Stilling, idet man ikke vilde lade den høiere Skoleundervisning begynde der, hvor den burde begynde, og idet man vilde sætte et Maal for den private Forberedelse, der skulde gaa forud, som i flere Henseender vilde være meget uheldigt ogsaa for denne. Ministeriet har ikke troet at kunne gaa videre end til mulig, at nedlægge de to nederste Klasser i Skolerne, hvorved man efter dets Opfattelse rammer det Punkt af Undervisningen, hvortil paa den ene Side den private Undervisning med Frugt kan føres, og hvorfra paa den anden Side den høiere Skoleundervisning naturligen kan begynde, og det har derhos tilføjet den Bestemmelse, at det skal nærmere afgjøres af Ministeriet selv, om Forholdene paa det enkelte Sted ere saadanne, at der er tilstrækkelig Udbygning til en passende Ordning af den private Undervisning, som maa gaa forud. — De mindre Forandringer i Majoritetsforslaget forbigaar jeg i denne korte Omtale af det, idet jeg blot skal bemærke, at endogsaa kun en løselig Gjennemlæsning af de følgende Paragrafer i samme og fremfor Alt af dets §§ 5 og 8, hvoraf den ene gaar ud paa at vise, hvilke Forordninger man skulde stille til Optagelsen i disse høiere Skoler, og den anden paa at vise det Maal, hvortil Undervisningen i samme skulde føres, synes mig i høj Grad at være stikfærdige til at vise, hvor uheldigt det vilde være, om man overhovedet i en Lov, og navnlig naar der da ikke iforveien forelaa en aldeles bestemt ordnet Plan, vilde paatage sig at give detal-

lerede Forordninger i saa Henseende. Det vil let ses, at mange af de paagældende Bestemmelser ere saa uklare og usikre i og for sig, at det vil være meget vanskeligt at sige, hvad man egentlig har villet lægge ind deri, medens der er enkelte Bestemmelser, som ere optagne imellem dem, som hvilke neppe nogen Minister vilde være villig til at erklære, at han vilde gaa ind paa dem, uden at i alt Fald den ganske anden Prøvelse af dem var gaaet iforveien. — Dernæst kommer der ogsaa endnu en Hovedforandring i Forslagets § 9, idet Flertallet i det andet Thing ikke har villet bevare den Ordning med Hensyn til Afgangsexamen, som nu har bestaaet i over 20 Aar for de lærde Skolers Bedkommende, og hvorved disse have opnaaet en saadan større Frihed i den hele Undervisning i Skolerne, som naturligen følger dermed, at selve Afgangsexamen afholdes ved disse. — Man har paa dette Punkt villet føre os tilbage til den Ordning, som fandt Sted for en Række af Aar tilbage, og som ganske vist vel kunde have sine Fordele, men som ganske sikkert ogsaa — hvad Ingen vil benægte, der har nogen Erfaring for sig i saa Henseende ved selv at have gennemgaaet den tidligere Prøve — var forbundet med mange foldige Misligheder og Mangler. Under alle Omstændigheder vilde derfor den foreslaede Tilbagevendelse til det tidligere fra den Tilstand, som nu har bestaaet gennem 20 Aar, og som der fra Skolernes Side sættes megen Pris paa, være en Bestemmelse af den Vessæfærdighed, at Ministeren ikke vilde kunne gaa ind derpaa. — Endelig er der i Slutningsparagrafen af det i Folkethinget vedtagne Forslag blevet optaget en Bestemmelse om, at de Midler, som maatte blive til Raadighed ved den hele nye Ordning, skulde ved Finantsloven kunne anvendes til Understøttelse af saadanne private Skoler i Provindserne, som forberedte deres Elever til den lærde Skoles Optagelsesprøve. Dette er en Bestemmelse, som maatte kunde synes at have noget meget tiltalende ved sig, men det maa med Hensyn til den dog for det første bemærkes, at man uden Tvivl vilde gjøre sig skyldig i betydelige Illusioner, naar man troede, at der ved den Ordning, som saaledes er foreslaet, vilde komme nogen